
Informačný časopis pre sluchovo postihnutých

Trnavský Gong

Ročník 2 číslo 1

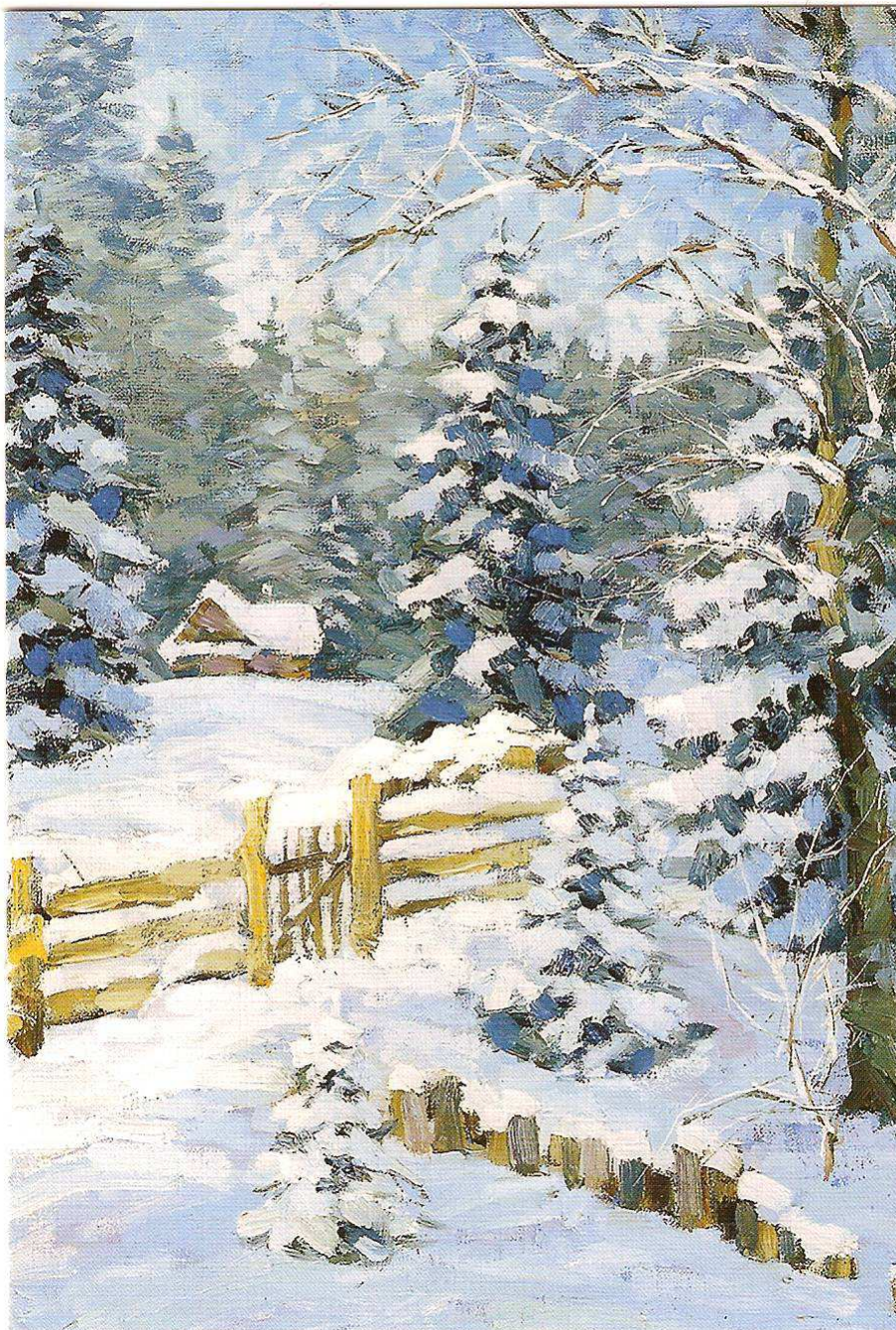
Január 2015

Adresa TG: Zlázne 15, Smolenice, mobil 0907 757 695, email b.katka@zmail.sk, alebo

Poradensko-rehabilitačné centrum sluchovo postihnutých, Novosadská 4, 917 00 Trnava, tel. 0917 648 731

Email: poradenstvo.trnava@zoznam.sk

Šťastný Nový rok 2015

OBSAH:

- Obsah, Úvodné slovo, PRCSP, Zo života RC- Plán činnosti PRCSP na rok 2015.....	2
- Plán činnosti PRCSP na rok 2015, Boli sme na Vianočných trhoch Predvianočné posedenie v Žiline ...	3
- Ilavské Mikulášske posedenie, Radíme vám – Bolesti uší zlé počutie II. časť.....	4
- Zdroje do Načúvacích prístrojov, Perlička	5
- Relax – Pár vtípor, Životné prostredie (zábavné čítanie).....	6
- Poézia SP, Nový rok, Aby to skoro nebolo, Dobrý recept s TG.....	7
- Kronika-Naši jubilanti,, Smútočné oznámenia, Zaujímavosti zo sveta sluchovo postihnutých - Vestibulárny schwannóm (VS).....	8-9
- Príbeh 39 –ročného pacienta s VS	10-11
- Nedoslýchaví či sluchovopostihnutí?.....	12
- Ženy spozornite!, Informácie pre ZŤP- novinka.....	13
- Kompenzačné pomôcky.....	14

Úvodné slovo

Je tu nový rok, nový rok , ktorý chceme prežiť v pohode a v zdraví. Realita je pre mnohých dost tvrdá, je tu neustály boj o existenciu, o prácu, o pokojný život. Aj nás v organizácii čakajú mnohé výzvy a niektoré budú aj tvrdé. Veríme, že všetko prekonáme aj vďaka vašej podpore a záujmu o veci verejné, ktoré sa nás dotýkajú. Že prežijeme i pekné spoločné chvíle a zaplníme rok aj rôznymi akciami v prospech všetkých sluchovo postihnutých. A budeme sa snažiť, aby aj v časopise Trnavského Gongu ste našli kopec informácií, ktoré sa vás dotýkajú a vás zaujímajú. My sa budeme tešiť na vaše príspevky, námety, podnety i fotografické zábery, či umeleckú tvorbu. Funkcionári nech nezabúdajú na svojich členov – jubilantov. Vstúpili sme do druhého ročníka vydávania nášho časopisu Trnavský Gong a dúfame, že vás zaujme a budú nám neustále pribúdať aj noví čitatelia.

(Brázdovičová K.)

Poradensko-rehabilitačné centrum sluchovo postihnutých občanov Trnavského kraja

(opakovanie matka múdrosti, aby ste nezabudli)

Je zaregistrovaný od 28.3.2013, má vlastné IČO 42293022, sponz. účet 15181721/5200 OTP banka Trnava, IBAN: SK70 5200 0000 0000 15181721. Sídlo je na Novosadská 4, 917 00 Trnava v budove Katolíckej jednoty. Vstup do dvora Katolíckej jednoty je aj malou brámkou z Kollárovej ul. oproti Právnickej fakulty.

Poštu môžete zasielať na adresu: Poradensko-rehabilitačné centrum sluchovo postihnutých, Novosadská 4, 917 00 Trnava, email: poradenstvo.trnava@zoznam.sk

Poradenské dni RC sú Pondelok - Štvrtok od 08:00 - 15:00, Piatok od 08:00 - 12:00 (od 12:00 je administratíva a terénna práca) od 8,00 – 15,00 hod. Každý, kto potrebuje informáciu, radu, či pomoc , môže zavolať, predzvonit' alebo napísať SMS na mobilné číslo 0917 648 731 alebo e-mail: poradenstvo.trnava.@zoznam.sk

Zo života RC

Plán činnosti PRCSP na rok 2015

(pre informáciu všetkým členom i nečlenom)

Poradensko-rehabilitačné centrum sluchovo postihnutých bude uskutočňovať vo vlastných priestoroch pravidelne každý mesiac **Výborové členské schôdze, konajú sa vždy prvú stredu v mesiaci od 14,00 – do 17,00 hod. Veľmi radi medzi nami uvítame aj radových členov, ktorí prejavia záujem zúčastniť sa ich, chcú byť o všetkom informovaní, alebo chcú prispieť svojou pomocou, či názorom.**

Podrobný celoročný plán činnosti na rok 2015 uverejníme v časopise TG hneď, ako ho schváli členská schôdza a zosúladiť ho s ostatnými spolupracujúcimi organizáciami, aby sme sa mohli zúčastňovať aj na iných akciách, ktoré organizujú spolupracujúce organizácie. Príspeje to k oživeniu priateľstiev, stretávaniu sa a výmene informácií a spoločných jednotných krokov pri obhajovaní našich práv.

Boli sme na Vianočných trhoch v Rakúsku

Dňa 29.11.2014 funkcionári základnej organizácie SUSP v Ilave a Bratislavského spolku pripravili pre svojich členov pekný výlet do Rakúska na Vianočné trhy na zámku Schloss Hof a spojili to aj sladkou návštevou čokoládovne Hauswirth v Kittsee.

Tak sa chceme podeliť s vami o pekné zábery z vydarenej akcie. Zábery sú zo zámku Schloss Hoff, kde sme si pochutnávali na miestnych špecialitách.

(J.Gajdošová)

Predvianočné posedenie v Žiline

Základná organizácia sluchovo postihnutých v Žiline usporiadala pre svojich členov dňa 11.12.2014 Predvianočné posedenie pri kapustnici ktoré sa konalo v dennom centre na Kmeťovej ul.č.38.Túto akciu zahájil pán podpredseda Ing.Ballek príhovorom, pán predseda Gargulák predniesol správu o činnosti klubu za rok 2014,program potom pokračoval voľnou diskusiou a pohostením o ktoré sa postarali p.taj. Gabrišová s členmi výboru Monošiová,Štefániková,Bobuľová a ďalší členovia ktorí priniesli napečené koláče a občersvenie za ktoré im patrí vďaka.Na záver p.Ballek predniesol vianočnú koledu a navzájom sme si priali zdravie,lásku a pohodu v kruhu svojich rodín počas vianočných sviatkov a príjemne prežitie nového roku 2015 a veľa pekných akcií v našej ZO nedoslýchavých v Žiline. *(J. Gargulák)*

Ilavské Mikulášske posedenie

Ako každý rok aj v roku 2014 sme pre svojich členov a ich deti usporiadali Mikulášske posedenie. Že nás bolo hodne, vidieť zo záberov. Nechýbali pekné vystúpenia, scény, a Mikuláš, ktorý rozdával prítomným deťom bohaté sladké nádielky.

RADÍME VÁM

V decembrovom čísle sme vám poskytli článok nielen pre sluchovo postihnutých, ale aj pre vašich blízkych, keď vás trápia bolesti ucha, a čo to znamená a čo treba robiť. Dnes vám uverejňujeme ďalšiu časť. Nech je poučná, ale nezabúdajte, vždy sa zverte odborníkovi – lekárovi.

Silná jednostranná pulzujúca ušná bolesť, horúčka, znížený sluch, prípadne výtok z ucha

Podозrenie na: zápal stredného ucha.

Liečba: nutná návšteva lekára, prípadne antibiotiká

Bolesti vo zvukovode pri zachovaní normálneho sluchu

Podозrenie na: zápal vonkajšieho zvukovodu.

Liečba: návšteva lekára, ušné kvapky, antibiotiká .

Bolesti sprevádzané svrbením, zdrsnená, začervenaná popraskaná koža zvukovodu a na ušnici
Podozrenie na: kožný ekzém (spôsobený alergiou alebo infekciou), iné kožné ochorenia.

Liečba: odporúčaná návšteva lekára, ošetrovanie masťami, kvapkami a spolupráca s kožným lekárom.

Bolesti uší spolu s bolesťami zubov či čelustí

Podozrenie na: vyžarujúce bolesti pri zubných zápaloch, v zlom postavení zubov a problémoch v čelustných kĺboch, dutinách a pod.

Liečba: nutná návšteva lekára, prípadne zubného lekára.

Ľahká bolesť uší prípadne pichanie v uchu, spojené so smrkaním prípadne bolesťami v krku

Podozrenie na: chorobu z nachladnutia.

Liečba: návšteva lekára v prípade, že ťažkosti nepoľavia do týždňa a pribudnú teploty.

Náhla bolesť v uchu a krvácanie po pôsobení hluku alebo úderu, prípadne spojené so závratmi

Podozrenie na: poranenia ušného bubienka, stredného ucha, vnútorného ucha, zlomeniny kostí lebky.

Liečba: nutná okamžitá návšteva lekára.

Bolesti vo zvukovode s ohraničeným zdurením a začervenaním

Podozrenie na: Furunkul zvukovodu.

Liečba: odporúčaná návšteva lekára, prípadne malý ambulantný operačný zákrok, antibiotiká.

Bolesti ušnice spojené so zdurením a začervenaním

Podozrenie na: zápal ušnice.

Liečba: nutná návšteva lekára, nebezpečenstvo deformácie ušnej chrupavky, antibiotiká.

(zdroj internet)

Zdroje do načúvacích prístrojov.

Milí sluchovo postihnutí, pri čítaní tohoto článku spozornite. Z dlhoročných skúseností v poradenstve pre sluchovo postihnutých som sa presvedčila, že mnohí, hlavne starší sluchovo postihnutí, majú problém s batériami, či zo zdrojmi do načúvacích prístrojov.

Aj minule som šokovaná mala možnosť vidieť, že niektorí sluchovo postihnutí nastrkajú do načúvacích prístrojov kadejaké batérie kúpené v bežných obchodoch, či na jarmokoch, ktoré sú určené do hodínok, či iných prístrojov, len nie tie, ktoré tam patria. Uvedomme si, že každý načúvací prístroj má určitý druh a kapacitu batérie a treba ich kupovať výlučne len od špecializovaných firiem, distribuujuce načúvacie prístroje. Okrem toho, si **môžete tieto špecifické batérie zakúpiť, a dokonca aj lacnejšie, priamo vo vašej základnej organizácii u funkcionárov. Tí nakupujú väčšie množstvo pre svojich členov a teda sú preto aj lacnejšie, navyše vám funkcionári v základných organizáciách vedia aj správne poradiť, mnoho vysvetliť, prípadne zohnať tie správne batérie.**

Čo je najdôležitejšie si zapamätať, že ak používate nesprávny zdroj do načúvacieho prístroja, môžete si načúvací prístroj pokaziť. A to som mala možnosť vidieť u jedného klienta, ktorý si do digitálneho načúvacieho prístroja vložil tenkú baterku od hodínok, síce potrebnej veľkosti, avšak bola tenká a neobsahovala potrebnú kapacitu. Sťažoval si, že má pokazený načúvací prístroj a mu nefunguje. Nuž a prečo? Pre zlú, nevhodnú batériu!

Vyhňte sa tomu, lebo digitálne načúvacie prístroje sú veľmi citlivé a nesprávnym zásahom sa často kazia a vás opravy stoja privysoké sumy, ktoré určite by ste využili na dôležitejšie veci.

Okrem toho by ste si mali zapamätať, aký typ batérie (číslo) používate do vášho načúvacieho prístroja a starším sluchovo postihnutým radím, aby si toto číslo zapísali a nalepili na krabičku od načúvacieho prístroja. Prípadne, radšej sa obrátili na svojho funkcionára v základnej organizácii.

Pre informáciu sú batérie do načúvacích prístrojov 10, 13, 312, 675. Kochleárne implantáty majú tiež svoje typy a druhy batérií, ktoré spotrebujú väčšie množstvo a pomerne dosť častejšie, ako používatelia bežných načúvacích prístrojov. **Aj tu je vhodné si ich zakúpiť vo svojej organizácii, kde ste členom. Funkcionári sa ochotne postarajú, aby vám nechýbali.**

A malé rady na záver.

Evidujte si, ako dlho vám vydrží batéria v načúvacom prístroji a majte vždy dostatočnú rezervu. Nezabúdajte si načúvací prístroj vybrať a pri určitých druhoch načúvacích prístrojov, kde sa zásuvka na batérie vysúva na vypnutie, radšej batériu celú vyberte. Tiež ak dlhšie nepoužívate načúvací prístroj, nenechávajte batérie v načúvacom prístroji. Batérie oxidujú a môžu vám poškodiť načúvací prístroj. Pamätajte, že ak sa nachádzate v rušnom, alebo v hlučnom prostredí, batéria sa rýchlejšie vybíja. Aj na skúšačke batérií sa tiež rýchlejšie vybíja batéria, preto ju skontrolujte na skúšačke iba, keď máte pocit, že je skutočne slabá. (Brázdovičová K)

PERLIČKA

Viete, že takmer 42 miliónov američanov trpí nejakou formou narušenej komunikačnej schopnosti?

RELAX

- Števo, koho viacej počúvaš: mamičku alebo otecka?

- Mamičku.

- Prečo?

- Lebo ona viacej hovorí.

- Vladko, na ktorom boku spíš? Na pravom, či ľavom?

- Ako to mám vedieť, keď spím?

- Tak čo ste robili moji milí po obede? – pýta sa mama troch synov.

- Ja som umýval riad, - vraví prvý syn.

- Ja som ho poutieral, - chváli sa druhý syn.

- Ja som pozametal črepiny, - dodá tretí syn.

- Vieš, aký je pre ženu najhorší trest?

- Neviem.

- Zatvoriť ju do izby bez zrkadla a dať jej osem klubúkov.

- Prečo vravíš o Ferovi že je tuctový človek?

- Pretože je z dvanástich detí!

Žiarlivá manželka každý deň kontroluje mužove šaty a keď nájde cudzí vlas, robí škandál. Istého dňa nenašla ani jediný. Vybuchla.

- To si už tak hlboko klesol, že nepohŕdaš ani holohlavými ženami?

Životné prostredie (čítanie pre zábavu)

„V poslednom čase sa podozrivo často hovorí i píše o ochrane životného prostredia“, začala kolegyňa Babská, „ja sa však priznávam, že vôbec neviem, o čo ide“.

„O ryby, o ryby“, reagoval rýchle referent Krčný, zaniatený rybár.

„O aké ryby?“

„O tie otravované. Priemysel ich otravuje, a to by nemal. My bojujeme, aby to tak nebolo – a to je práve ten boj o ochranu životného prostredia človeka“.

„Ale ja to nechápem“, koketne povzdychla kolegyňa Babská. „Ryby predsa žijú vo vode. Je to teda ochrana životného prostredia rýb, a nie človeka“.

„Kolega Krčný problém zjednodušil“, ozval sa mentorsky inžinier Bezsolný. „Ide predsa o súlad dynamického rozvoja priemyslu so zachovaním prirodzenej čistoty vôd i ovzdušia. Nečítali ste, že podalpské lesy vo Švajčiarsku odumierajú? Ničí ich priemyselný odpad a prach...“

Nasledujúcu nedeľu sme sa kolektívne vybrali do hôr. Najlepšie je presvedčiť sa na vlastné oči, čo sa tam deje. Les bol predsa vždy prirodzeným životným prostredím človeka. Okrem toho je tam možnosť prechádzať sa a nadýchať sa čerstvého vzduchu.

„Zajac! Pozrite, zajac!“ vykrikla náhle kolegyňa Babská.

Naozaj, blízko nás prebehol zajac. Asi nebol ešte otrávený, pretože bežal dosť rýchlo. Zostali sme stáť uprostred lúky – a nikto nevedel, čo robiť.

„Hádám by sme si mohli niečo zajesť“, rozpačito navrhol vedúci Žabka. Sedeli sme opretí o kmene stromov. Rozprestrelí sme plachty novín a pokryli ich vajcami natvrdo, studenými rezňami, rožkami a eidamským syrom.

„Nádherná príroda“, povzdychla si naša mladá praktikantka.

„Naozaj – aký vzduch!“ – pridala sa inžinier Bezsolný. „Len keby tu nebolo tak cítiť tlejúce lístie...“

O chvíľu kýchol a všetci mu predpovedali na zajtra nádchu alebo ešte niečo horšie – chrípku. Preto sme si profylakticky niečo vypili. Revízor Chembický sa začla dusiť kašľom. Tráva bola predsa len chladná. Keď sa revízor Chembický pokúšal vstať, zistil, že má chrbát prilepený smolou na kmeň borovice. „Moje nové sako je zničené“, zašomral, „to veru nestálo za to!“

„Mravce! A červené!“ vykrikla zrazu naša praktikantka a vedúci Žabka sa rozkýchal. Ktosi poznamenal, že neďaleko je celkom slušný hostinec a mávajú tam dobré údené kolená s chrenom. V hosťovni panovalo príjemné ovzdušie, bolo tu teplo, voňalo tu mäsom a kapustou, nad stolmi sa vznášali oblaky cigaretového dymu. Hneď sme sa cítili lepšie. Na začiatok sme si objednali po údenom kolene, liter starorežnej. Kolegyne, ktoré sú vždy zásadne proti, si dali fľašu vína. Keď sme

neskoro večer nastupovali do autobusu, revízor Chembický rozpačito poznamenal: „A predsa je les prirodzeným prostredím človeka!“

Súhlasne sme prikývli. Jedine inžinier Bezsolný, precízny ako vzdy, dodal, že okrem hostinca môže byť prirodzeným životným prostredím človeka aj kancelária, kaviareň a rad na pivo. I jemu sme dali za pravdu. (pn)

Poézia od našich SP

Nový rok

Dušan Kuba

Odpadol posledný lístok v kalendári.
Vrabček si sadol na oblok.
Zakľopal, zvolal :“Čvirik, čvirik,
dneska je práve Nový rok“.

Naozaj. Ale to znamená,
že nám nestoja hodiny,
že nám tak rýchlo ubehli
vianočné prázdniny.

Ach, aká veľká škoda.
Mrazíky ešte skáču,
snehuliak sa veselo smeje,
ale nám bude do plaču.

Zima je ešte v plnej vláde,
ale nám horúco bude.
Skúšanie, písomky, monitor.
Horšie ako na vrabčom súde.

Potom príde posledný január.
Vo vzduchu cítiť mierne chvenie,
lebo dnes každý z nás dostane
polročné vysvedčenie.

Aby to skoro nebolo

Juraj Diky

A rok je opäť za nami
sme o ďalší rok starší,
prečo nám tak uteká
ten koník života,
prečo tak pelaší?

To zákon života ho poháňa
do bláznivého skoku
a nám, čo len ostáva?
Uháňať po jeho boku.

Ten koník nezmar všelijak živený
veď on sa raz unaví,
potom tichúčko pošepne nám
dosť, nemám silu, ustal som,
potom sa sám zastaví.

Aby to ešte skoro nebolo a my užili si
radosti života, nech zdravie sprevádza nás
a s ním šťastie, láska
i ľudská dobrota.

Dobrý recept s Trnavským Gongom

Torta s mandarínkami

Suroviny na 16 kúskov

- 3 vajcia, 220g cukru, 1 bal. Vanilkového cukru, 2 lyžice silného espressa, 45g múky 45g škrobovej múčky, pol lyžičky kypriaceho prášku, 1 lyžica kakaa, 4 plátky želatíny, 5 mandarínok, 500g netučného tvarohu, 500ml smotany

Príprava

Trúbu vyhrejeme na 180stupňov (horúcovzdušnú na 160 stupňov. Vajcia oddelíme. Žĺtky vyšľaháme s 120g cukru, vanilkovým cukrom a 3 lyžicami teplej vody do krému. Potom pridáme espresso. Múku, škrobovú múčku, kypriaci prášok a kakao zmiešame na krém. Bielky ušľaháme do tuha

a ľahko vmiešame do krému. Roztváraci tortovú formu priemeru 26 cm vyložíme papierom na pečenie a vylejeme pripravený krém. Pečieme asi 25 minút a necháme vychladnúť.

Želatínu namočíme. Mandarínky olúpeme. Z dužiny vyrežeme jednotlivé dielky, zachytíme šťavu a ohrejeme ju. Tvarok zmiešame s 100g cukru. Želatínu vymačkáme, rozpustíme v mandarínkovej šťave a vmiešame do tvarohu. Ako začne hmota želírovať, hustnúť, ušľaháme z 250ml smotany tuhú šľahačku a spolu s dielkami mandarínok ju vmiešame do hmoty.

Korpus vodorovne prerežeme napoly, jeden plát potreme krémom naň priložíme druhý plát. Odložíme do chladničky na 3 hodiny. Zo zvyšnej smotany ušľaháme šľahačku a natreme na tortu. Ozdobíme plátkami mandarínok a väčšími čokoládovými hoblinami a práškom na espresso. Celá príprava trvá 40 minút a jeden kúsok z torty má asi 345 kcal..

KRONIKA

Naši Jubilanti

Milí jubilanti, keďže redakcia nemá informácie, kto z vás oslávil alebo oslávi svoje okrúhliny, aj tak vám všetkým jubilantom a oslávencom patrí tento veršík.

*Prijmite náš vinš skromný, na deň vášho sviatku,
Želáme vám zo srdca šťastie v každom riadku.
Nech slnko šťastia svieti, nech vám láska srdce hreje.
Nech máte všetko, po čom srdce túži, nech vám nikdy smutno nie je.
Nech vás ľudia majú radi, rodina i kamarádi.
To všetko vám prajeme váš sviatok krásny.*

Tohtoročné jubileá v januári oslávia naši llavskí členovia, dňa 22.1. 2015 **Stanislav KOVAČIČ**, 55 rokov, a dňa 29.1. 2015 **Ján HIPČA**, 70 rokov. Všetko dobré, pevné zdravie a pohodu v rodinnom kruhu ale aj medzi nami prajú funkcionári a členovia organizácie SP z Ilavy

Dňa 1.1.2015 oslávil okrúhle jubileum 60 rokov **Jozef LADVENICA**, člen Poradensko-rehabilitačného centra v Trnave. Výbor i členovia mu prajú pevné zdravie, pohodu v kruhu blízkych aj medzi nami.

Dňa 13.1 oslávila svoje okrúhliny 45 rokov p. **Jana DURAJOVÁ**, členka Poradensko-rehabilitačného centra v Trnave. Všetko dobré, pevné zdravie, elán a rodinnú pohodu jej prajú členovia i výbor.

Smútočné oznámenie

Všetkým priateľom a známym oznamujeme že nás dňa 7.novembra 2014 nás opustila dlhoročná členka llavskej organizácie SP p. **Alžbeta PECÚŠOVÁ** vo veku 74 rokov. Česť jej pamiatke.

Dňa 3. januára 2015 tragicky zahynula dlhoročná členka a funkcionárka Poradensko-rehabilitačného centra Trnava p. **Eva ADAMIKOVÁ** vo veku 65 rokov. Česť jej pamiatke.

Zaujímavosti zo sveta sluchovo postihnutých a pre sluchovo postihnutých

Vestibulárny schwannóm (VS)

V praxi sa používajú aj iné názvy tohto ochorenia, napr.: neurinóm akustika, neurinóm n. VIII, neurinóm statoakustického nervu, neurinóm statoakustika, nádor sluchovo-polohového nervu, tumor PC ucha.

Vestibulárny schwannóm (VS) je **nezhubný** (benígny) nádor VIII. hlavového nervu. Tento nerv vychádza z mozgu a vchádza do kosteného puzdra vnútorného ucha v oblasti mostovo-mozočkového kúta (tzv. ponto-celebelárneho uhla, PC uha) v zadnej lebečnej jame. VIII. hlavový nerv má dve časti: sluchovú (akustickú) a polohovú (vestibulárnu), teda zabezpečuje prenos informácií do mozgu:

- zo slimáka (cochlea) – orgánu, v ktorom sa zvuk mení na elektrické impulzy prenášané nervami,
- z vestibulárneho aparátu – orgánu, ktorý slúži na vnímanie polohy tela, hlavy, zachovávanie rovnováhy a vnímanie zrýchlenia alebo spomalenia.

Nádor vzniká nadmerným množením **Schwannových buniek**, ktoré sa nachádzajú v obale VIII. hlavového nervu, presnejšie v jeho vestibulárnej časti. Rýchlosť rastu nádoru je rôzna: väčšinou **rastie veľmi pomaly** (1 – 2 mm za rok), väčšie nádory rastú rýchlejšie, ale sú prípady, keď sa veľkosť nádoru nemení, ba dokonca sa môže aj znižovať. Príčiny vzniku VS **nie sú známe**. Ako zistili dánski vedci, medzi príčiny určite nepatrí používanie mobilných telefónov; ochorenie totiž existovalo aj pred začiatkom používania mobilných telefónov a počet nových prípadov sa nezvyšil.

VS sa ročne objaví asi u **10 ľudí z milióna**, teda na Slovensku ide o približne 50 nových prípadov ročne. Ochorenie sa vyskytuje najčastejšie medzi 30. a 50. rokom života. Mimoriadne zriedkavo sa VS vyskytne na oboch hlavových nervoch VIII – teda postihnuté sú obe uši. V tomto prípade však ide o dedičné ochorenie (má genetickú príčinu) a nazýva sa **neurofibromatóza 2 (NF2)**.

Vestibulárny schwannóm (VS) sa dá liečiť dvomi spôsobmi:

- radikálne – mikrochirurgicky,
- stereotaktickou rádioterapiou (ožiarení): Leksellovým gamažom (LG), lineárnym urýchľovačom (LINAC).

Mikrochirurgia dokáže odstrániť všetky štádiá VS a tak definitívne vyliečiť pacienta. Na úspešnú operáciu sú nevyhnutné dve podmienky:

- úplné odstránenie nádoru tak, aby nedochádzalo k recidívam (znovuobjaveniu nádoru). Recidívy sa v prípade neúplného odstránenia môžu objaviť aj po 20 rokoch.
- dostatočná skúsenosť chirurga.

Mikrochirurgia ponúka pri liečbe VS niekoľko prístupov, medzi najčastejšie patria:

- prístup cez vnútorné ucho (translabyrinthný, transpetrózny prístup), ktorý má menšie operačné riziko (napr. vzniku infekcie), ale neumožňuje zachovať sluch,
- prístup cez lebku za uchom (retrosigmoidný, retrolabyrinthný prístup), ktorý umožňuje v prípade vhodných anatomických podmienok zachovať sluch.

V oboch prípadoch sa operačný rez vedie cez kožu za uchom. Pri **ožiarení** sa využíva gamažiarenie z nuklidu ⁶⁰Co (Leksellov gama-nôž) alebo špeciálny druh RTG žiarenia (LINAC). Ožiarenie sa používa pri nádoroch s veľkosťou do cca 2 cm. Tento spôsob liečby VS neodstráni, len zastavuje jeho rast, príp. ho zmenší. Výsledok možno pozorovať až o 2 – 3 roky. Účinok ožarovania však nie je zaručený. V niektorých prípadoch totiž nádor môže rásť ďalej – potom je už nevyhnutná operácia,

ktorá je mimoriadne zložitá. Ožiarení sa nedá ovplyvniť porucha sluchu, rovnováhy (závraty), ani tinnitus. Nevýhodou tohto typu liečby je, že nie je jasné, či ide skutočne o VS, pretože vo veľmi zriedkavých prípadoch to môže byť aj iný typ nádoru, aj zhubný. Najhoršou alternatívou pre pacienta je neúplné chirurgické odstránenie nádoru a následné ožiarenie.

Neliečenie ochorenia

V prípadoch malých nádorov lekári niekedy odporúčajú čakať a neliečiť VS. Pacient absolvuje len pravidelné vyšetrenia pomocou MR, pri ktorých sa kontroluje veľkosť nádoru (rýchlosť jeho rastu). Býva to aj v prípadoch keď

pacient odmieta liečbu zo strachu pred operáciou alebo zo sociálnych dôvodov, napr.:

- obáva sa oznámiť na pracovisku, že má v hlave nádor a ide na operáciu, pretože sa obáva prepustenia zo zamestnania alebo zastavenia kariérneho postupu a pod.,
- má dojem, že po oznámení diagnózy ho všetci odpíšu a budú ho považovať za menejcenného,
- má vážne rodinné dôvody (starostlivosť o malé deti, chorých a starých členov rodiny a i.).

V každom prípade však platí, že **najlepšie výsledky** (a najmenej nežiaducich následkov) mikrochirurgického riešenia VS majú pacienti s malými nádormi, ktorí **včas** vyhľadajú odbornú pomoc. V prípade, že sa VS nelieči, **ohrozuje život**. Popri neurologických a sluchových ťažkostiach rastúci objem nádoru zvyšuje vnútrolebečný tlak, stláča mozog a bez urgentnej pomoci nastáva smrť. (zdroj internet)

Príbeh 39 ročného postihnutého s vestibulárnym schwannom

Začiatkom roka 2011 som začal mať problémy s rovnováhou. Pri chôdzi po chodníku som mal pocit, akoby som kráčal vo vode, sem-tam ma ťahalo na pravú stranu. Pri sedení som problém nerovnováhy pociťoval len výnimočne. V noci ma bolievala krčná chrbtica a oblasť za pravým uchom. Hoci tinnitus som mal v oboch ušiach už viac ako 10 rokov, na pravom uchu sa mi zhoršil. Navyše som mal pocit zaliehanie v pravom uchu. Keď tento stav trval asi mesiac, vybral som sa k svojej lekárke. Poslala ma na ORL a neurologické vyšetrenie. **Lekárka na ORL** zistila: sluch v norme (audiogram), vestibulárne vyšetrenie bolo negatívne (teda nezistila poruchy rovnováhy), tinnitus som mal pri 8000 Hz s intenzitou 25 dB. Odporučila mi ďalšie vyšetrenia – neurologické, očné, interné a rehabilitačné (na krčnú chrbticu). Predpísala mi Enelbin, 2 × 1 tbl. Základné neurologické vyšetrenie bolo bez závažných záverov. Neurologička mi však vystavila žiadanku na magnetickú rezonanciu (MR) mozgu so zameraním na oblasť PC uhla vpravo a predpísala Urutal, 16 mg, 3 × 1 tbl. Termín na MR som dostal až o dva mesiace – na 28. apríla. **Koncom februára** som v noci dostal točivý závrat, ale zostal som v posteli dúfajúc, že do rána to prejde. Vyspal som sa síce, no ráno to bolo ešte horšie – nemohol som sa ani postaviť z postele. Zavolať som sanitku. Po zavedení kanyly do žily som ešte potreboval ísť na WC, ale ako náhle som sa posadil na misu, okamžite som musel zvracať. A potom ešte raz. Tak mi do žily podali Torecan a odviezli ma na centrálny príjem do nemocnice. Tam som dostal v infúzií MgSO₄, Guajacuran, Mesocain, Torecan a potom ešte jednu infúziu s Agapurinom, Dexamedom a Torecanom. Počas infúzií mi bolo ešte stále strašne zle od žalúdka, opäť som niekoľkokrát zvracal, hlava sa mi stále točila. Po niekoľkých hodinách sa stav trochu upravil, takže som mohol ísť domov. Nemohol som nič jesť, neskôr len sucháre a čaj. Po 3 – 4 dňoch už bola situácia omnoho lepšia a mohol som ísť opäť do práce. Našťastie sa mi tento typ závratu už nikdy nezopakoval (a dúfam, že ani nikdy nebude). **Neskôr** som absolvoval očné vyšetrenie so záverom: bez príznakov ICH (teda bez zvýšeného tlaku vnútri lebky) a interné vyšetrenie bez závažných záverov. Na RTG krčnej chrbtice sa zistilo blokové postavenie 3., 4. a 5. krčného stavca so začínajúcou spondylózou 5. stavca. Chodil som na elektroliečbu a cvičenia, ale žiadnu úľavu na chrbtici som nepocítil... Nasledovalo len čakanie na vyšetrenie MR a normálny život s občasným pocitom neistoty pri chôdzi. **Pri vyšetrení MR** ma trochu vydesilo použitie kontrastnej látky podanej do žily, ale z internetu som vedel, že je to bežné. Výsledok mali do 10 dní poslať mojej neurologičke. Na druhý deň popoludní sa mi však zhoršil sluch na pravom uchu a zároveň som počul nezvyčajné zvukové efekty (zosilňovanie niektorých zvukov, zhoršenie počutia v prostredí, kde sa rozpráva viac ľudí). Vedel som, že pri náhlom zhoršení sluchu treba čím skôr navštíviť ORL lekára, lebo neskôr sa to už nemusí upraviť. Tak som zašiel za svojou lekárkou, ktorá audiometricky potvrdila zhoršenie sluchu vpravo a poslala ma do klinickej ORL ambulancie v Ružinove na infúzne preliečenie (som z Bratislavy). Tam mi opäť vyšetřili sluch a ponúkli mi možnosť absolvovať infúzie jedenkrát denne počas hospitalizácie v nemocnici alebo ambulantne na centrálnom prijíme v Petržalke na Antolskej ulici. Vybral som si samozrejme tú druhú možnosť. Tak som päť dní chodil na infúziu. Pozoroval som mierne zlepšenie sluchu a úpravu. V deň kontroly na klinickej ORL ambulancii som zároveň dostal výsledok MR vyšetřenia s hrozným záverom: extraaxiálna lézia – neurinóm pravého PC uhla s intrakanalikulárnou propagáciou veľkosti 0,7 × 1 × 0,6 cm. Uvedomil som si, že v hlave mám nádor a zrejme ma čaká operácia. Šok... Výsledok z MR som ukázal na ORL ambulancii, kde ma lekár po konzultácii s prednostom – prof. Klačanským odporučil do Košíc – k prof. Kovaľovi. Ďalší šok....

Na druhý deň som bol u neurologičky s výsledkom z MR. Odporučila ma na Neurochirurgickú kliniku na Kramároch. Keďže bolo na mne vidno, že som z týchto správ dostal reaktívnu depresiu, hneď mi predpísala Citalopram (20 mg) 1-0-0 a Frontin (0,25 mg) 1-1-1, za čo som jej doteraz veľmi vďačný. Objednal som sa na neurochirurgiu a na internete som začal pátrať po mojej diagnóze. Dostal som sa aj k článku prof. Zvěřinu z Prahy, ktorý sa venuje tomuto typu nádorov. Pochopil som, že ožarovanie je síce najjednoduchší typ liečby, ktorý však ochorenie definitívne nevyrieši a zároveň výrazne zhorší výsledok operácie, ak bude prípadne nutná. Rozhodol som sa pre operáciu, no nebolo mi jasné, či sa aj na Slovensku niekto venuje tomuto typu nádorov. Preto som mu napísal a on mi odporučil prof. Kovaľa z Košíc. Alebo by bol ochotný ma operovať aj v Prahe, musel by som však mať odporúčanie od prof. Šteňa z Neurochirurgickej kliniky. Po neurochirurgickom vyšetrení som pochopil, že získať odporúčanie nie je možné. Neurochirurg ma totiž odhovárал od operácie, lebo môj "nádor je malý a operácia nebezpečná". Navrhol čakať a urobiť opäť MR o tri mesiace a potom prípadne nádor ožiariť. Takže bolo jasné, že prof. Kovaľ je jediná možnosť. A ako som neskôr zistil, aj najlepšia.

Ešte v ten deň som zavolať na Kliniku ORL a chirurgie hlavy a krku v Univerzitnej nemocnici L. Pasteura v Košiciach a objednal som sa na krátku hospitalizáciu s cieľom vykonať vyšetrenia a posúdiť zdravotný stav v súvislosti s nádorom. O dva dni už som cestoval. Privítal ma prof. Kovaľ, pozrel si MR a potom som absolvoval vyšetrenia: audiometriu slovnú aj tónovú, tympanometriu, BERA, očné vyšetrenie, neurologické vyšetrenie a možno ešte nejaké iné. Na základe týchto výsledkov mi prof. Kovaľ navrhol operačné riešenie translabyrinthným prístupom, retrosigmoidným prístupom alebo, ak by som teraz neuvažoval o operácii, počkať rok, keďže nádor ozaj nebol veľký. Rozhodol som sa pre operáciu retrosigmoidným prístupom, lebo na základe vyšetrení existovala pomerne veľká pravdepodobnosť zachovania sluchu. A o 2,5 mesiaca prišla tá očakávaná chvíľa. **Do nemocnice** som nastúpil v nedeľu popoludní. V pondelok som absolvoval anestéziologické vyšetrenie, zobrali mi krv na vyšetrenie krvnej skupiny a urobili mi výter z ucha, nosa a hrdla. Večer som ešte mohol zjesť, potom som mohol piť len vodu do polnoci a po polnoci už nič. Večer mi strojčekom oholili oblasť za pravým uchom a ja som si oholil oblasť brucha vpravo vedľa pupka. Na oholené miesta mi priložili „bauše“ – gázové štvorce napustené dezinfekčným roztokom. O 22:00 som dostal infúziu antibiotika. V utorok ráno mi obviazali nohy po kolená (ako prevenciu pred trombózou počas operácie), dostal som ďalšiu infúziu antibiotika. Potom mi prof. Kovaľ zložil „bauše“ z hlavy, oholil mi oblasť za uchom žiletkou a priložil nové „bauše“ napustené iným dezinfekčným roztokom. Hodinu pred operáciou som dostal tabletku na spanie (Dormicum). Asi o 7:30 ma odviezli na operačnú sálu, do oboch rúk mi dali infúzie, na stehno mi pripojili elektródu (ako uzemnenie), na čelo ďalšie elektródy (pravdepodobne na monitorovanie tvárového nervu) a potom si už nič nepamätám... Pri operácii prof. Kovaľ použil retrosigmoidný prístup. Operácia trvala asi 5 h. **Prebral som sa** v prebúdzacej izbe. Obával som sa bolesti hlavy a paradoxne ma nebolela hlava, ale močová rúra. Pri cievkovaní mi do močového mechúra asi zaviedli hrubší katéter, ako dovoľovali moje anatomické pomery... Na izbe mi katéter vybrali. Potom som ešte asi dva dni močil krvavý moč, no postupne sa to upravilo. To bol jediný, pre mňa nečakaný problém. **Po prevezení na izbu** na oddelení som asi trikrát zvracal, čo je častý následok narkózy. Na izbe pokračovali infúzie trikrát denne (antibiotikum, kortikoid proti opuchu a zápalu). Ranu na bruchu som takmer vôbec necítil, trčala mi z nej len hadička (drén), ktorá končila vo fľaške vedľa postele. Hadičku mi vybrali dva dni po operácii a stehy z brucha asi na 8. deň. Z brucha mi pri operácii odobrali trochu podkožného tuku, aby vyplnili ranu v lebke. **Pri pohľade** na vzdialenejšie predmety som pociťoval mierny závrat („utekali“ mi oči, tzv. nystagmus), ktorý však po pár dňoch prešiel. Na druhý deň som sa mohol na chvíľu posadiť, jedol som len veľmi málo kašovitaj stravy (viac mi žalúdok nedovolil) a za celý deň som dokázal vypiť len cca 1 L tekutín. Na tretí deň som sa mohol postaviť z postele s pomocou sestričky, ktorá ma na vozíku odviezla na audiometrické vyšetrenie. Bol som pripravený na to, že nebudem nič počuť, no predsa. Výsledok znel: ťažká percepčná porucha sluchu – teda nebol som síce na pravé ucho hluchý, no využil by som ho len so strojčekom. V ďalších dňoch som sa mohol prechádzať po chodbe tak, že som pred sebou tlačil vozík ako oporu. Asi na piaty deň som vozík odložil úplne a mohol som sa pomaly prechádzať bez opory. Cvičil som odporúčané cviky (vestibulárny tréning). Na siedmy deň sa mi mierne zvýšila teplota (37,7 °C) a začali bolesti hlavy, ktoré súviseli so zmenami krvného tlaku: keď som vstal, sadol si, ľahol si a pod. Bolesť bola pulzujúca (ako mi bilo srdce) a v pokoji prestala. Okrem toho ma hlava bolievala z krčnej chrbtice. Popri zdravotnej starostlivosti som veľmi ocenil skutočnosť, že som mohol prijať ešte pred operáciou sviatosť pomazania chorých a každý deň som mohol byť na sv. prijímaní.

Asi týždeň po operácii som bol opäť na audiometrii a sluch sa mi zlepšil natoľko, že na pravom uchu môžem používať mobil! Na desiaty deň po operácii som si mohol umyť hlavu, inak som stále nosil tlakový obvaz. Na trinásty deň po operácii ma pustili domov. Namiesto tlakového obväzu som

mal na hlave pruban a na rane gázové štvorce. **Týždeň po prepustení** som sa (sám a vlakom!) vrátil do nemocnice na vybratie stehov, no zároveň preto, že na rane som mal „orosené“ miesto – znamenalo to vytekanie likvoru (mozgovo-miechového moku). Po vybratí stehov som dostal opäť tlakový obvaz a dva dni som si poležal v nemocnici. Znova som bol na audiometrickom vyšetrení a opäť nastalo zlepšenie sluchu. Tlakový obvaz som nosil ešte štyri dni po prepustení – likvorea (vytekanie likvoru) sa už neopakovala...

Doma som sa cítil dobre, občasné bolesti hlavy som zvládol Aulinom. Bez problémov som chodieval a cestoval na krátke vzdialenosti autobusom. Mesiac po operácii som nastúpil do práce... **Ako následky ochorenia** (dva mesiace po operácii) pociťujem zhoršenie tinitu na operovanej strane, niekedy (najmä ráno) počujem v uchu na operovanej strane zvláštne zvukové efekty (akoby sekundové zosilnenie tinitu). Pri behu mám pocit nestabilného obrazu – je to niečo podobné, ako keď v televízii dávajú filmový záznam, ktorý nakrútil kameraman, ktorý rýchlo kráča alebo beží – obraz je roztrasený. No a samozrejme – na bruchu a za uchom mi zostali jazvy. Toto všetko sú však len drobnosti, na ktoré som si ľahko zvykol. Pred operáciou som bol pripravený aj na horšie následky, ktoré sa nikdy nedajú vylúčiť. (zdroj internet)

Nedoslýchaví či sluchovo postihnutí ?

Už dosť dlho sa zamýšľame nad tým, aké je správne pomenovanie ľudí s poruchami sluchu. Nedoslýchavosť je český výraz . U nás sa verejnosť dosť zavádza, pozná iba pojem - Nepočujúci. Posunková reč, tlmočenie, alebo sa uvádza všeobecný názov sluchovo postihnutí a to evokuje, že sú to tí „ľahšie“ postihnutí.

„Nedoslýchavosť“ - neobsahuje skutočnú realitu postihnutia našich ľudí. Správnejší výraz je **sluchovo postihnutí**, pretože obsahuje širokú škálu sluchových porúch a patria do toho všetci postihnutí od ľahšie až po ťažké sluchové postihnutie a predovšetkým tí ľudia, **ktorí nepoužívajú posunkovú reč na svoju komunikáciu v spoločnosti.**

Tým sa vlastne odlišujeme a delíme sa na skupiny **Nepočujúcich** – používajúcich výlučne posunkovú reč na svoju komunikáciu a **Sluchovo postihnutých** - používajúcich načúvacie prístroje, či kochleárne implantáty a nevyužívajúcich posunkovú reč na svoju komunikáciu. Aj v zahraničí sa využíva slovo **hearing**, čo v preklade znamená **sluch**.

V spoločnosti sa táto skupina vôbec neuvádza v spojitosti problémami v životných situáciách a ani sa dostatočne legislatívne neriešia ich problémy. Všade v legislatíve je uvádzaná skupina Nepočujúci a posunková reč, tlmočenie. To, že sluchovo postihnutí majú rovnaké práva na riešenie svojich problémov, sa akosi neberie do úvahy a nepovažujú sa za „ťažko postihnutých“, hoci v realite majú skutočne veľké problémy a potrebujú pomoc i ochranu. A navyše, táto skupina je v našej populácii pomerne rozšírená a dosahuje až 8% z počtu obyvateľstva.

Aj keď je pravda, že ľudí s poruchami sluchu je najviac z radov vekovo starších obyvateľov, ale pre nepriaznivé civilizačné prostredie, neustále pribúdajú v každej vekovej kategórii. Mladšia generácia si vie poradiť so samostatnosťou vďaka technickým vymoženostiam a rozšírenými informáciami na internetových portáloch. Je skôr virtuálne založená a pre kariérnu zaneprázdnenosť nemá čas na „spolkové“ aktivity. Avšak sa im z internetu dostáva dosť nejasných, ale často i zavádzajúcich informácií, ktoré môžu mať pre nich negatívne následky pre normálny rozvoj života.

Štát vynakladá nemalé čiastky na aktivity pre „sluchovo postihnutých“, ale v realite ich však využívajú predovšetkým organizácie a skupiny okolo Nepočujúcich!

Preto je vhodný čas, začať bojovať a uvádzať niektoré skutočnosti na pravú mieru a bojovať aj za svoje práva v legislatíve, správnym pomenovaním a určením legislatívnych úprav v prospech aj tejto skupiny postihnutých.

Jednou stránkou je aj hlboké nepochopenie s poskytovaním štátnych dotácií na špeciálne kurzy a rehabilitačné aktivity, ktoré pomáhajú sluchovo postihnutým začleniť sa do normálneho života v spoločnosti, a ktoré v žiadnom prípade sa nedajú robiť výlučne formou sponzorstva. **Treba si uvedomiť, že sponzorstvo je jednorazová neistota, a v poslednom období je sponzorstvo na ústupe aj z dôvodu, že mnoho organizácií a firiem nabehlo na Nadačný systém, sami si určujú svoje pravidlá, na aké aktivity finančné prostriedky poskytnú.... A naše priority sa akosi do ničoho nezestia...**

Hovoríme o kurzoch odzberania a správnej artikulácie nielen pre sluchovo postihnutých všetkých vekových skupín, ale aj ich rodinných príslušníkov. Sociálne rehabilitácie, psychologické prekonávanie svojho postihnutia, usmernenia v kompenzácií a ich správneho využitia, informatiky legislatívnych úprav a monitoringu problematiky sluchového postihnutia.

Sluchovo postihnutým bol prebratý aj, nesprávne nazývaný „**artikulačný tľmočník**“. Správne má byť **artikulačný asistent!** Netľmočí, iba pomáha pri artikulácii sluchovo postihnutému, ktorý má problém s porozumením a odzerá z úst hovoriacej osoby. Bol určený pre tých sluchovo postihnutých, ktorí nepoužívajú pri svojej komunikácii posunkovú reč, ale bežne orálne komunikujú. Navyše, sluchovo postihnutí potrebujú aj hlasovo počuť, čo však podľa doterajších pravidiel nie je možné, lebo tieto kritéria nastavili predovšetkým tľmočníci posunkovej reči! Artikulácia je doménou logopédov. Aj toto je z ďalších úloh, ktorí by sluchovo postihnutí radi dali do poriadku aj legislatívne. (Brázdovičová K)

Ženy spoznajte!

Viete, že aj hormonálna liečba môže spôsobiť zhoršenie sluchu u žien? Vedci vo svete skúšajú aj to, či môže hormonálna liečba zhoršiť sluchu u žien, ktoré sa jej podrobujú po prechode (menopauze). Často to ženy pocítia neskôr v hlučnom prostredí, kde je nutné komunikovať a porozumieť rozhovoru. Teda tam, kde sa musí človek sústrediť na rozhovor s inou osobou. Je to aj z dôvodu starnutia, ale hormonálnou liečbou sa to môže urýchliť a teda rýchlejšie zhoršiť sluch. Vedci zatiaľ jednoznačne nevedia, prečo sa to stáva a prečo táto liečba na sluch takto pôsobí. Okrem toho sa môže vyskytnúť pri tejto hormonálnej liečbe aj problém s rovnováhou. (zdroj internet)

Informácia pre Zdravotne ťažko postihnutých (ZŤP)

Od januára 2015 nadobúda účinnosť zákon o diaľničnej známke. O oslobodenie od diaľničného poplatku bude môcť požiadať každý držiteľ platného parkovacieho preukazu ZŤP. Doteraz boli od úhrady diaľničnej známky oslobodení držiteľia preukazu ZŤP, ktorí poberali mesačný príspevok na prevádzku motorového vozidla.

NOVINKA - Po novom musia držiteľia parkovacieho preukazu ZŤP automobil, ktorý chcú oslobodiť od povinnosti úhrady, **vopred zaregistrovať zaslaním troch dokumentov poštou na adresu** správcu výberu úhrady diaľničnej známky – Národnej diaľničnej spoločnosti.

AKO NA TO - 1. **Vytlačte a vyplňte žiadosť** držiteľa parkovacieho preukazu ZŤP o oslobodenie od platenia úhrady, ktorú nájdete na internete.

2. **Priložte kópiu:** a) technického preukazu vozidla; b) kópiu parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím

3. **Žiadosť spolu s kópiami pošlite poštou** na adresu Národnej diaľničnej spoločnosti:

Národná diaľničná spoločnosť, a.s., Mlynské Nivy 45, 821 09 Bratislava

ODPOVEĎ Z NDS - Po zaregistrovaní vám Národná diaľničná spoločnosť zašle poštou na Vašu adresu Potvrdenie o registrácii vozidla v najskoršom možnom termíne.

POZOR - Parkovací preukaz ZŤP a Potvrdenie o registrácii (ktoré vám zašle NDS) je potrebné mať počas jazdy vždy vo vozidle. Dokladmi je potrebné sa preukázať pri prípadnej kontrole diaľničnej polície. Vo vozidle musí byť prítomná ZŤP osoba, ktorá o výnimku zo splatnenia požiadala. (zdroj internet.)

Kompenzačné pomôcky

- **Signalizácia zvonenia telefónu CL2**
- Extra silná signalizácia (do 95dB)
- Nastavenie hlasitosti
- 4 možnosti signalizácie:
- Prenos zvonenia domového zvončeka rádiovým signálom CL3 má navyše vysielateľ na ruku pre privolanie pomoci

Od firmy Audioprotetika Dunaj.

Vibračný cestovný budík travelTim

Vás zobudí vibráciami, zvukovým signálom alebo oboma naraz. Budík je vybavený jasným malým LED svetlom, ktoré vizuálne upozorní na zvukový signál/vibračnú signalizáciu. Je možné ho umiestniť pod vankúš a dodáva sa so štipcom. Nastavenie budíka je chránené plastovým panelom, ktorý slúži aj ako stojan.

Od firmy WIDEX- Slovón

FlashTel Comfort II f

Špeciálny telefón s SOS tlačidlom je ideálny pre starších ľudí, ktorí potrebujú neočakávanú pomoc. Do pamäti sa uloží 10 telefónnych čísel a v prípade núdze stlačením SOS tlačidla telefón automaticky postupne vytáča čísla zo zoznamu.

Milí sluchovo postihnutí, ak vás náš TG zaujal a máte záujem ho dostávať, môžete si ho objednať v Poradensko-rehabilitačnom centre sluchovo postihnutých, Novosadská 4, 917 00 Trnava, na mobile č. 0917 648 731. Môžeme vám ho poslať aj emailovou poštou, ak zašlete svoju emailovú adresu do redakcie TG alebo PRCSP.

Číslo TG január 2015 spracovala Katarína Brázdovičová